

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΜΕΛΕΤΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ.

Διασκευασθεῖσα καὶ πλουτισθεῖσα σημειώσεται

ὑπὸ Κ. ΕΥΘΥΒΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ τῆς μεγάλης τοῦ γένους σχολῆς
ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἐκδίδεται εἰς τέσσαρας τόμους
ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τυπογράφου τε καὶ βιβλιοπώλου

N. ΑΔΑΜΙΔΟΥ.

Ἐκαστος τόμος τιμᾶται γροσίῳ 30, μόνον δὲ
ἐπὶ τοῦ πρώτου προκαταβάλλονται καὶ ὑπὲρ τῶν
λοιπῶν 30 ἔτερα.

Εἶχομεν μέχρι τοῦδε πολλὰς ἱστορίας τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Ἑλλάδος, τῆς Ῥώμης, τῆς Γαλλίας κτλ. Ἐξεδόθησαν δὲ καὶ τῆς ἐθνικῆς εἰδωλολατρίας ἐγχειρίδια, αἱ λεγόμεναι μυθολογίαι, προσέτι δὲ καὶ ἀρχαιολογικὰ βιβλία τῶν τε Ἰουδαίων καὶ τῶν Ἰνδῶν ἀλλὰ πρᾶγμα ἀπίστευτον ἐστερούμεθα σχεδὸν παντελὶς συγγραμμάτων παριστάνοντος τὴν πρῶτην ἀρχὴν καὶ τὴν συνέστασιν τῆς ἀληθοῦς θρησκείας, τὰς παραδόσεις καὶ τοὺς κανόνας καὶ τοὺς διαπρέψαντας αὐτῆς λειτουργοὺς, καθῶς καὶ τοὺς κινδύνους καὶ διωγμοὺς, ὧς κατὰ διαφόρους περιόδους ὑπὸ τῶν θεομαχῶν αἱρετικῶν καὶ τῶν ἐχθρῶν ὑπέστη.

Καὶ ὅμως ἐκτός τῆς ψυχικῆς σωτηρίας εἰς τὴν θρησκείαν ὁμολογουμένως χρεωστούμεν καὶ τὴν πολιτικὴν ἡμῶν ὑπαρξιν.

Ὅτι ἡ ἄγνοια τῶν σπουδαιοτάτων συμβεβηκότων τούτων ἐβλάψε μεγάλως τὸν λαὸν ὑπάρχει πρόδηλον εἰς πάντας, ἐμαρτύρησαν δὲ ἐσχάτως καὶ αὐτὰ τὰ πρᾶγματα.

Ἀλλ' ἡ ζημία ἐπαπειλεῖται μεγίστη μάλιστα κατὰ τοὺς παρόντας καιροὺς, ὅτε εἰ ἐτερόδοξοι ὡς λύκοι περιτριγυρίζουσιν τὰ πρόβατα τῆς λογικῆς ποιμένης τοῦ Χριστοῦ ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τῆς θρησκευτικῆς ἀμαθείας, πολλάκις δὲ καὶ συναγελάζονται μετ' αὐτῶν.

Ἦτο ἱερὸν καθήκον ἀναμφιβόλως τῆς πρεσβυτερίου τῶν ἐκκλησιαστικῶν συνοδικῆς ἀρχῆς νὰ προλαβὴ τὰς ἐπιβουλὰς τῶν ἐχθρῶν τῆς ὁρθοδόξου, ἐροδικου τῶν χριστιανῶν, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ πνευματικῶς αὐτῶν δαγμοῦ διὰ τοιαύτων γνώσεων ἀλλ' οὔτε αὐτὴ συνέλαβε τὸν γενναῖον ταῦτον καὶ ψυχωφελῆ σκοπὸν, οὔτε εὐσεβὴς τις φιλόλογος, ἡ τυπογράφος ἐτόλμησεν οἰκοθὲν νὰ καταβῇ εἰς τὸν ἀξίει-

παῖνον ἀγῶνα, ἀποδειλιῶν ἰσως εἰς τὴν δυσκολίαν καὶ φοβούμενος τῆς δαπάνης τὸ ὑπερογκόν, ὥστε κατὰ τοῦτο καθῶς καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ, ἡ θρησκευτικὴ δασκαλία ἡλαττοῦτο, καὶ εἰσέτι δὲ ἐλεεινῶς καθύπερθε εἰς τὴν πρωτότοκον τῶν ἐκκλησιῶν.

Ἀπέκειτο λοιπὸν καὶ τῆς περὶ τούτου φροντίδος τιμὴ εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησίαν· διότι καὶ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς δασείας αὐτῆς κυρτωμένον ἐτιέχουσα τὸν αὐχένα, πολλὰ δὲ συνεχομένη πειρασμοῖς καὶ περὶ ἄλλων εὐδαιμονοῦσα ἐπαυσε μερικῶς ψυχασωτηρίων βιβλίων καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τοῦ Μελετίου ἀρτίως ἐπιμνησθῆναι τὴν ἐκδοσιν.

Ἡ πολὺτιμος πραγματεία αὕτη συνταχθεῖσα κατὰ τὰ τέλη τοῦ 17. αἰῶνος ὑπ' ἀνδρὸς ἐλλογίμου μὴ καὶ ζηλωτοῦ τῆς ὁρθοδόξιας, μὴ εὐποροῦντος ὅμως τῶν ἀναγκαίων βοηθημάτων διὰ νὰ ἐξελέγξῃ ἀπ' ἐκείνων ἀνατρέχων εἰς τὰς πηγὰς καὶ τὴν ἀκριβείαν τῶν συλλεγομένων ἐξ Ἱταλικῶν, ἡ Λατινικῶν συγγραμμάτων ἱμελλε νὰ φέρῃ τινὰς ἐλλείψεις κατὰ τὸ πραγματικὸν μέρος, ἀλλ' αἱ κῆρες αὗται ὀλίγον ἰσως ἐδύναντο ἀμαυρῶσθαι τοῦ ὅλου τὴν κληρονομίαν ἀνιστάντων χυδατῇ ἀφελουσίᾳ τὴν σεμνότητα τῆς ἀρχαίας γλώσσης δὲν διέφθιρε πολλαχοῦ καὶ τὰ νοήματα.

Διὰ τοῦτο ἀπέβαινεν ἀναγκαῖον νὰ διασκευασθῇ ὁ ἕλεος τὸ κείμενον διορθουμένων τῶν αὐτοσχιδίων πλημμελῶν χωρίων δι' ἐπικαίρων σημειώσεων, ἀποκατασταθῇ δὲ ἡ ἀφήγησις μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων ἔπειτα νὰ ἀποκατασταθῇ καὶ ἡ ἀρχαία τοῦ Ἑλληνικοῦ λόγου ἱεροπρεπὴς χάρις. Τὸ ἔργον ἐκ τούτου δέχθη ὁ Κ. Κ. Εὐθυβούλης διαπρέπων ὡς καὶ ὡς καθηγητὴς τῆς ἀληθοῦς καὶ θεομύστον φιλοσοφίας ἀλλὰ καὶ ὡς θιασώτης ἐνθέρμος τῶν θεοπνευστικῶν διδασκάλων τῆς ἐκκλησίας, προσέτι δὲ καὶ τῶν θεστώτων τῆς εὐσεβείας νομίμων ῥητορικῶν ἀκαταγώνιστον πρόμαχον.

Τούτων ἤδη γενομένων, ἀνεκαλύφθη θεωρητικὴ τύχη καὶ αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως τὸ πρῶτον αὐτῶν ἐκ πολλοῦ ἤδη ἀπολωλός. Ἀλλὰ ὁ Κ. Κ. Εὐθυβούλης τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησίας ἐπέβαινε μάταιος ἀν φιλόκαλος καὶ φιλόμουσος τυπογράφος καὶ βιβλιοπώλης ὁ Κ. Α. Ἀδαμίδης ἐκείνην φάτιξ νὰ ἀναλάβῃ εὐθαρσῶς τὴν ἐπιχείρησιν ἐκδόσεως, ὥστε ἀξίως τοῦ συγγραμματος ἐξετάσῃ τὴν πολυτελεῆς ἡ ἐκτύπωσις τοῦ πρώτου τόμου.

Τὴν κατόρθωσιν ταύτην ἀναγγέλλοντες παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς φιλαναγνώστας ὁμογενεῖς, ἰδιαιτέρως δὲ τοὺς ἱερομονάχους τῶν μοναστηρίων τοὺς ἐκ τῶν ἐνοριῶν καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σχολείων ἀποκτηθῶσι τὸ εὐρρδὲς τοῦτο σύγγραμμα ὡς ἐκδοσὶς πολυμαθείας οὐ μόνον ὠφέλιμον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι κατ' ἐξοχὴν διὰ τὴν ποικίλιαν τῆς ὕλης τοὺς αἰῶνας περιλαμβάνουσιν.

Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θέλει φιλοτιμηθῇ νὰ συνεργήτῃ τοῦλάχιστον ὑπὲρ πάντων τῶν εὐαγῶν καταστημάτων τοῦ κράτους καὶ ὑπὲρ τῆς δημοσίου βιβλιοθήκης.